

בית המדרש "תורת דוד"
ע"ש הגה"צ רבי דוד בר חן זצ"ל - רבה של שדרות,
והרבנית רות בר חן ע"ה

"תורת דוד"

השיעור השבועי

פרשת פינחס

תשפ"ו

(שנה ט', גליון מס' 442)

שיעורי הרב אליהו בר חן

e0527191965@gmail.com | 052-719-1965

השיעור השבועי מתקיים בכל יום שלישי **באמצעות הזום**

לקבלת קישור כניסה:

052-719-1965 / 055-557-0895

זמן תחילת השיעור:

שעון קיץ - 20:30

שעון חורף - 20:00

לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל:

נא שלחו הודעה לכתובת: k.torat.david@gmail.com

תחת הכותרת "גיליון שבועי"

פרשת פינחס התשפ"ו

"בריתי היתה אתו החיים והשלוש"

א. "וינדבר יהוה אל משה, לאמר. פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן - השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי בתוכם, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן אמר, הנני נתן לו את בריתי שלם. והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם, תחת אשר קנא לאלהיו, וכפר על בני ישראל", (במדבר, כה', י" - יג').

"ויבראשי חדשיכם, תקריבו עליה ליהוה, פרים בני בקר שנים, ואיל אחד, כבשים בני שנה שבעה, תמימים. ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן לפר האחד, ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן לאיל האחד. ועשרון עשרון סלת מנחה בלולה בשמן לכבש האחד, עליה ריח ניחח אשה ליהוה. ונספיהם, חצי ההין יהיה לפר, ושלישת ההין לאיל, ורביעת ההין לכבש יין, זאת עלת חדש בחדשו לחדשי השנה. ושעיר עזים אחד לחטאת, ליהוה, על עלת התמיד יעשה ונסכו", (במדבר, כה', יא - טו').

ב. על מאמר הכתוב ¹, "וינרא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ויקם מתוך העדה, ויקח רמח בידו", כתב ה"זוהר הקדוש" ²:

"מאי חמא?

חמא מ', את, דא דהוה טאס ברקיעא,

ודא הוא סימנא דמלאך המות, דבעיא לאתבנאה בא' וא' ואת ת'.

מה עבד פנחס, דהוה מתלבש ביצחק?

כדין נטיל ההוא את מ', וחטף ליה, וחבר ליה בהדיה.

כיון דחמא מלאך המות - דפנחס חטף ליה לההוא מ' בהדיה, מינד תב לאחורא.

¹ במדבר, כה' - ז'.

² חלק ג', דף רלז' ע"א.

מאי טעמא?

בגין דכד קני בלביה פינחס, אתלבש ביצחק, ואסתלק למהוי בחושבנא ר"ח,

והכי סליק שמייה ר"ח, והכי סליק יצחק.

פיון דחמא לאת מ' טאס ברקיעא, חטף ליה, וחבר ליה בהדיה, ואתעביד מיד
רמ"ח,

הדא הוא דכתיב, 'ויקח רמח בידו' ³.

וביאור דבריו הקדושים ⁴, כך הם:

דהנה, הגימטריא של "פנחס", עולה למניין 198,

שהוא כמניין "יצחק", המרמז על ג' עבירות החמורות שבתורה.

שכן, בעניין "עבודה זרה", נאמר ⁵, "וישפיתו ממחרת, ויעלו עלת ויגשו שקמים,
וישב העם לאכל ושתו, ויקמו לצחק",

³ ותרגום דבריו הקדושים:

מה ראה?

ראה אות מ', אות זו שהיתה טסה ברקיע,

וזהו סימן של מלאך המות, שרוצה להבנות באות וא"ו אות ת'.

מה עשה פנחס, שהיה מתלבש ביצחק?

אז נטל מ' ההיא, וחטף אותו, וחבר אותה עמו.

פיון שראה מלאך המות - שפנחס חטף לו אות מ' ההיא עמו, מיד שב לאחוריו.

מה הטעם?

משום שכאשר קנא פנחס בלבו, התלבש ביצחק, והתעלה להיות בחשבון מאתים ושמונה,

וכך עולה שמו במאתים ושמונה, וכן עולה יצחק.

פיון שראה לאות מ' עפה ברקיע, חטף אותה וחבר אותה עמו, ונעשה מיד מאתים וארבעים ושמונה,

זהו שקטוב, 'ויקח רמח בידו'.

⁴ על פי מה שכתב הגה"ק בעל "בן לאשרי - ברכה משולשת" זיע"א, (בפרשתן, עמודים קסט'-קע'). ,

ובספר "באתי לארמוני" (פרשתן, עמודים רס'-רסא').

ובעניין **"גילוי עריות"**, נאמר ⁶, "וּתְקַרְא לְאִנְשֵׁי בֵיתָהּ, וְתֹאמַר לָהֶם, לֹאמַר, רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק בָּנוּ, בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי, וְאֶקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל",
ובעניין **"שפיכות דמים"**, נאמר ⁷, "וַיֹּאמֶר אַבְנֶר אֶל יוֹאָב, יָקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים וַיִּשְׁחָקוּ לְפָנֵינוּ, וַיֹּאמֶר יוֹאָב יִקְמוּ".
ובאותה השעה, שהיה זמרי בן סלוא חוטא יחד עם כזבי בת צור, היו בעם ישראל את ג' העניינים הללו,
"עבודה זרה" ו"**גילוי עריות**", כפשוטו ⁸,
ו"**שפיכות דמים**", שכן, על ידם פרצה המגפה בעם ישראל.
וכאשר קם פנחס לקנאות למען כבוד שמים, נְתַסְפָּה לו האות י', וכמאמר הכתוב ⁹, "**פִּינְחָס**",
והנה, הגימטריא של "**פִּינְחָס**", עולה למניין 208,
שהוא כמניין "**יצחק**",
והיינו, שכאשר נֶאָזַר "**פנחס**" במידת הגבורה, התלבשה בו מידתו של יצחק
אע"ה - הַנְּאָזַר בגבורה, ומעתה נקרא שמו "**פינחס**".
וסיבת הדבר, שֶׁנֶּאָזַר פנחס במידת הגבורה:
הוא, מחמת שראה את האות מ' עפה ברקיע, ואז הוא הבין, שאות זו, רוצה להתחבר יחד עם האותיות ו-ת, עד שהם יגיעו לכלל מילת "**מות**".
שכן, עיקר החלק הרע של מלאך המוות, הוא באות מ', וכפי שְׁמוֹרָה שמו -
סמא"ל,

⁵ שמות, לב' - ו'.

⁶ בראשית, לט' - יד'.

⁷ שמואל ב', ב' - יד'.

⁸ סנהדרין, פב' ע"א.

⁹ במדבר, כה' - ז'.

כי כאשר תוציא את האות מ' מתוך שמו, יעלה בידך השם הקדוש סא"ל, שהוא אחד מתוך עב' שמות.

והנה, המניין של המילים - "יצחק" ו"פינחס", הם כמניין האותיות ר-ח, ולפיכך, כאשר חטף "פינחס" את האות מ' ממלאך המוות, הגיעו האותיות ר-ח, לכלל שם "רמח",

וכמאמר הכתוב ¹⁰, "וַיִּקַּח רִמְחַ בְּיָדוֹ".

והנה, כתב בספר הקדוש "עדן מקדם" ¹¹, שבאותה העת שקינא "פינחס" למען הרבות כבוד שם שמים, התלבשו בו ג' האבות הקדושים. וכדלהלן:

א. כאשר קם פנחס לקנאות למען כבוד שמים, נְתַוְסַפָּה לו האות י', וכמאמר הכתוב ¹², "פִּינְחָס".

והנה, הגימטריא של "פִּינְחָס", עולה למניין 208,

שהוא כמניין "יצחק",

והיינו, שכאשר נֶאָזַר "פנחס" במידת הגבורה, התלבשה בו מידתו של יצחק אע"ה - הֶנְאָזַר בגבורה, ומעתה נקרא שמו "פינחס".

ב. כאשר חטף "פינחס" את האות מ' ממלאך המוות, והגיעו האותיות ר-ח, לכלל שם "רמח",

התלבש בו אברהם אע"ה,

שכן, שמו של "אברהם", עולה בגימטריא למניין "רמח".

ג. כתב ה"זוהר הקדוש" ב"רעיא מהימנא" ¹³:

ש"פינחס", חטף את האות ו' ממילת "מות".

¹⁰ במדבר, כה' - ז'.

¹¹ ערך "פינחס", אות ג'.

¹² במדבר, כה' - ז'.

¹³ חלק ג', דף רלח' ע"ב.

ולפיכך, כאשר התחברה האות נ' למילת "רמח", ונכתב בשם "רומח",
הגיעו האותיות לכלל שם "רחוס", שהוא מִכּוֹן כנגד יעקב אע"ה שהיה "רחמן",
והתלבש בו באותה העת.

ועיין עוד, בדברי מו"ז הגה"ק רבינו יעיש קריספין זיע"א, שכתב בזה כדלהלן ¹⁴ :

"פינחס, ראשי תיבות, פינחס יכלול נשמות חסידים שלימים.

יובן, על פי מה שאמרו המקובלים ז"ל -

ש- פינחס, נתעברו בו ג' נשמות אבות העולם.

ורמוזים בשמו, פני חס -

חס, היינו אברהם, שנקרא איש החסד, והיה חס על כל הבריות.

בין בהכנסת אורחים, מפרנס מכלכל ומרחם,

שנאמר ¹⁵ , 'וַיֵּטֶע אֶשְׁלִי, ראשי תיבות, אֲכִילָה שְׁתִּיה לְוִיָּה.

בין בעניין הרוחניות, שהיה מחזיר על כל באי עולם, להכיר את בוראם,

ואין לך חסד גדול מזה,

שנאמר ¹⁶ , 'וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן, ופירש רש"י, אברהם מגייר האנשים ושרה
מגיירת הנשים.

פני, היינו יעקב אבינו ע"ה,

שנאמר ¹⁷ , 'וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיָּאל, כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים'.

פינחס, גימטריא רח, גימטריא יצחק.

הרי פינחס, כולל ג' אבות העולם, וזהו כוונת הרמז הנ"ל, ואין כאן מקום
להאריך".

¹⁴ בספרו הקדוש "פרח שושנה", (על פרשתו, במדבר, כה' - יא').

¹⁵ בראשית, כא' - לג'.

¹⁶ בראשית, יב' - ה'.

¹⁷ בראשית, לב' - לא'.

ג. כתב הגה"ק רבינו מנחם עזריה זיע"א מפאנו ¹⁸ :

"דע, שיצחק נתגלגל בפינחס, ועשיו נתגלגל בזמרי.

ולפי שהיה ליצחק שהוא דין, להרוג את עשיו,

ולא די שלא הרג אותו, אלא שהיה אוהב אותו, על כי ציד בפיו ¹⁹ ,

ונראה לרשעים, שאין דין למעלה.

ואחר שנתגלגל בזמרי, לא רצה לתקן את עצמו, וחזר לסורו.

סיבב הקדוש ברוך הוא, שיתגשם יצחק בגוף פעם שנית,

כדי להינקם מעשיו, ולהראות שיש דין למעלה.

ובא פינחס, להרוג אותו".

וכתב בזה מו"ז הגה"ק רבינו יעיש קריספין זיע"א ²⁰ :

שדבר זה, נרמז באותיות שמו של "זמרי",

שכן, "זמרי", נוטריקון: זָמֵר מַעֲשֵׂוֹ רָעָתוֹ יִשָּׁיג ²¹ .

ועיין עוד בזה, בדברי גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א ²² , ובדברי הגה"ק רבינו

מנצור בן שמעון זיע"א ²³ .

ד. המצווה הראשונה בתורתנו הקדושה בכלל, וקודם יציאתם של בני

ישראל ממצרים בפרט, היא מצוות "קידוש החודש", וכמאמר הכתוב ²⁴ :

¹⁸ בספרו הקדוש "גלגולי נשמות", (ליקוטים, אות קנג' - פינחס).

¹⁹ בראשית, כה' - כח'.

²⁰ בספרו הקדוש "בך יברך ישראל", (מערכת ז', אות לט').

²¹ היינו:

זמרי, היה משורשו של עשיו,

ולפיכך, הוא השיג את רעתו, שבא פינחס והרגו.

²² בספרו הקדוש "מדבר קדמות", (מערכת ז', אות ו'. מערכת פ', אות ד').

²³ בספרו הקדוש "שמן המאור", (פרשת "בלק", במדבר, כה' - ו').

"הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים, רֹאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה".
ועל מצוות "קידוש החודש", על ידי ראיית הלבנה, מצינו לדברי רבותינו ז"ל²⁵,
שציווה הבורא ית"ש למשה רע"ה, "כִּזָּה רֹאה וקדש".
ובגודל מצווה זו, ידועים ומפורסמים דברי רש"י הקדוש²⁶ :
"לא היה צריך להתחיל את התורה, אלא מ-'הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם'²⁷, שהיא מצווה
ראשונה שנצטוו ישראל".
ובעניין זה, שומא עלינו לעיין :
במה נתייחדה מצווה זו, להיות המצווה הראשונה בכלל, וקודם יציאתם של בני
ישראל ממצרים בפרט?
ה. הנה, ראשיתה של "הלבנה" בבחינת "מידת הגאווה", וסופה בבחינת
"מידת הענווה". וכדלהלן.
שכן, על מאמר הכתוב²⁸, "וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמָּאֲרֹת הַגְּדֹלִים, אֶת הַמָּאֹר
הַגָּדֹל לְמִמְשָׁלֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמִמְשָׁלֶת הַלַּיְלָה, וְאֶת הַכּוֹכָבִים",
עמדו רבותינו ז"ל²⁹, בקושיא :
"רבי שמעון בן פזי, רמי³⁰ -
כתיב³¹, 'וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמָּאֲרֹת הַגְּדֹלִים',

²⁴ שמות, יב' - ב'.

²⁵ ראש השנה, כ' ע"א.

²⁶ בתחילת פירושו לספר "בראשית".

²⁷ שמות, יב' - ב'.

²⁸ בראשית, א' - טז'.

²⁹ חולין, ס' ע"ב.

³⁰ היינו:

רבי שמעון פזי, הקשה סתירה בין הפסוקים.

³¹ בראשית, א' - טז'.

וכתיב ³², 'אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל' ... 'וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן'?"

ותירצו:

"אמרה ירח לפני הקדוש ברוך הוא: ריבוננו של עולם -

אפשר לשני מלכים, שישתמשו בכתר אחד?

אמר לה -

לכי ומעטי את עצמך!"

ומבואר:

שהתיקון ל-"מידת הגאווה" של הלבנה, אשר הפריע לה ש-ב' מלכים ישתמשו בכתר אחד,

הוא על ידי "מידת הענווה", של "לכי ומעטי את עצמך".

ובהמשך דברי הגמרא שם, מצינו, שכאשר ראה הבורא ית"ש שאין הלבנה מתפייסת:

"אמר הקדוש ברוך הוא, הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח!

והיינו דאמר רבי שמעון בן לקיש -

מה נשתנה שער של ראש חודש, שנאמר בו לה' ³³ ?

אמר הקדוש ברוך הוא, שער זה, יהא כפרה על שמיעטתי את הירח".

ו. במסכת אבות ³⁴, שנינו:

"חֲמִשָּׁה תִּלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי,

וְאֵלוּ הֵן: רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן הוֹרְקָנוֹס, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנִנְיָה, וְרַבִּי יוֹסִי הַכֹּהֵן, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ.

³² בראשית, א' - טז'.

³³ במדבר, כח' - טו'.

"וְשִׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֹטָאת, לַיהוָה, עַל עֲלַת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ".

³⁴ פ"ג מ"ח.

הוא הִיָּה מוֹנֶה שְׁבָחָן -

רבי אֶלְעָזָר בֶּן הוֹרְקָנוֹס : בּוֹר סוּד שְׁאִינוּ מְאֻבָּד טָפָה,

רבי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה : אֲשָׁרִי יוֹלְדָתוֹ,

רבי יוֹסִי הַכֹּהֵן : חֲסִיד,

רבי שְׁמַעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל : יָרָא חֲטָא,

וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְךָ : מַעֲנֵן הַמֵּתְגַבֵּר.

הוא הִיָּה אוֹמֵר : אִם יִהְיוּ כָל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֵאֻזְנִים, וְאֶלְעָזָר בֶּן הוֹרְקָנוֹס בְּכַף שְׁנֵיָה, מְכַרִּיעַ אֶת כָּלָם.

אָבָא שְׁאוּל אוֹמֵר מִשְׁמוֹ : אִם יִהְיוּ כָל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֵאֻזְנִים, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן הוֹרְקָנוֹס אֶף עִמָּהֶם, **וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְךָ בְּכַף שְׁנֵיָה, מְכַרִּיעַ אֶת כָּלָם.**

ובביאור עניין "מַעֲנֵן הַמֵּתְגַבֵּר", כתב רבינו עובדיה זיע"א מברטנורא :

"לְבוֹ רָחֵב, וּמוֹסִיף פְּלִפּוּל וּסְבִירוֹת מְדַעְתּוֹ".

והנה, במסכת שבת ³⁵, מצינו :

"אמר רבי חלבו, חמרא דפורגייטא ³⁶, ומיא דדיומסת ³⁷, קיפחו עשרת השבטים מישראל ³⁸ .

רבי אלעזר בן ערך, איקלע להתם ³⁹, אימשיך בתרייהו ⁴⁰, איעקר תלמודיה ⁴¹ .

³⁵ קמז' ע"ב.

³⁶ היינו:

שם מדינה, שְׁיִינָה משובח.

³⁷ היינו:

שם נהר, שמימיו המלוחים, מחממים ומרפאים את גופו של האדם.

³⁸ היינו:

שלפי שעסקו בתענוגות אלו, ולא עסקו בתורה, יצאו לתרבות רעה.

³⁹ היינו:

כי הדר אתא, קם למיקרי בספרא, בעא למיקרא ⁴² 'החֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם' -

אמר, 'החרש היה לבס',

בעו רבנן רחמי עליה, והדר תלמודיה".

ובאבות דרבי נתן ⁴³, הובא עניין זה של רבן יוחנן בן זכאי ותלמידיו ⁴⁴, ובהמשך הדברים שם מצינו:

"כשמת בנו של רבן יוחנן בן זכאי, נכנסו תלמידיו לנחמו ...

נכנס רבי אלעזר בן ערך ... וישב לפניו, ואמר לו, אמשול לך משל למה הדבר דומה, לאדם, שהפקיד אצלו המלך פקדון, בכל יום ויום היה בוכה, וצועק, ואומר, אוי לי, אימתי אצא מן הפקדון הזה בשלום,

אף אתה רבי, היה לך בן, קרא תורה מקרא נביאים וכתובים משנה הלכות ואגדות, ונפטר מן העולם בלא חטא,

ויש לקבל עליך תנחומין, כשהחזרת פקדונך שלם.

אמר לו, רבי אלעזר בני, נחמתני כדרך שבני אדם מנחמין.

כשיצאו מלפניו, הוא אמר ⁴⁵, אלך לדמסית, למקום יפה ומים יפים ונאים,

והם אמרו, נלך ליבנה, למקום שתלמידים חכמים מרובים אוהבים את התורה.

לפרוגייתא ולדיומסת.

⁴⁰ היינו:

אחר יין פרוגייתא, ואחר מי דיומסת.

⁴¹ היינו:

שכח את תלמודו.

⁴² שמות יב' - ב'.

⁴³ נוסחא א', פרק יד'.

⁴⁴ באופן שונה במקצת.

⁴⁵ היינו:

רבי אלעזר בן ערך.

הוא שהלך לדמסית, למקום יפה ומים יפים ונאים, נתמעט שמו בתורה.

הם שהלכו ליבנה, למקום שתלמידים חכמים מרובים ואוהבים את התורה, נתגדל שמם בתורה".

ובילקוט שמעוני ⁴⁶, מצינו עוד:

"חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי,

כל זמן שהיה קיים, היו יושבים לפניו,

וכשנפטר, הלכו להם ליבנה,

והלך רבי אלעזר בן ערך אצל אשתו, לדיומסי, מקום שהמים יפים והנווה יפה.

המתין להם, כסבור שהם באים אצלו ⁴⁷,

לבסוף, בקש ללכת אצלם, ולא הניחתו אשתו.

אמרה ליה: מי צריך למי?

אמר לה: הם צריכין לי.

אמרה ליה: הפת והעכברים, מי דרכן ללכת אצל מי,

הוי אומר, עכברים אצל הפת.

שמע לה, וישב, עד ששכח תלמודו.

אחר ימים באו אצלו, ושאלו לו: פת חטים ופת שעורים, אי זו טובה בליפתן?

ולא היה יודע מהו ליפתן.

ויש אומרים: קם לקרוא בתורה בפרשת החודש, ואמר, 'החרש היה לבס'.

צווחו ליה כולי עלמא, התחיל לבכות והם בוכים, עד שהחזירו לו תלמודו".

⁴⁶ קהלת, פרק ו', רמז תתקעג'.

⁴⁷ היינו:

חכמי ישראל.

ז. על מאמר רבותינו ז"ל⁴⁸, "אינו דומה השונה פרקו מאה, לשונה פרקו מאה ואחת", כתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א⁴⁹:
"הנה, רבינו האר"י ז"ל, ב-עץ חיים, שער הזווגים פרק וא"ו⁵⁰, פירש -
שר של שכחה, נקרא 'מס',
ולכן, אמרו רבותינו ז"ל: אינו דומה שונה פרקו מאה, לשונה ק"א. עיין שם.
אמנם, הרב משה זכות ז"ל כתב⁵¹ -
מיכאל, הוא שר התורה, מספרו ק"א, כמניין י"ה אלקי"ם⁵².
וזה סוד, 'אינו דומה שונה פרקו מאה',
ד-שר שכחה, נקרא 'פוטא' מספר מאה⁵³, ומיכאל מאה ואחד. עד כאן לשונו.
ויתכן, שיש לשר שכחה כמה שמות.
ולפי דברי הרב משה זכות ז"ל, להכי קרי לשונה מאה ואחד כמניין מיכאל, בשם
'עובד אלקים',
כי י"ה אלקים, מספר מאה ואחד,

⁴⁸ חגיגה, ט' ע"ב.

⁴⁹ בספרו הקדוש "בן יהוידע".

ועיין עוד בספרו הקדוש "בן יהוידע", (מגילה, ב' ע"ב).

⁵⁰ וכן הובא ב"שער מאמרי רז"ל", (חגיגה, ט' ע"ב).

⁵¹ וכן כתב הגה"ק רבינו מנחם עזריה זיע"א מפאנו, בספרו הקדוש "כנפי יונה", (חלק ד', אות לז').

⁵² היינו:

מילת "אלהים", עולה בגימטריא למניין 86,

ומילת "יה", עולה בגימטריא למניין 15,

ואם כן, ב' מילים אלו, עולים בגימטריא למניין 101.

⁵³ היינו:

מילת "פוטא", שהיא שמו של השכחה, עולה בגימטריא למניין 100.

שיתמתק שם 'אלקים', בשם 'יה',
ושניהם, מספר 'מיכאל', כמו שאמר הרב משה זכות ז"ל.
והנה, שני שמות אלו, 'מס' ו-'פוטא', מספרם מְסָמָס⁵⁴,
שסופו להסתמס ולהתבטל, שגובר כוח הזכירה שהוא מאה ואחד - הרמוז בשם
משה רבינו ע"ה,
ד-מילוי 'משה' כזה: מ"ם שי"ן ה"א, עולה מאה ואחד⁵⁵,
ושמו כפול, שאמר לו הקדוש ברוך הוא, 'מִשָּׁה מִשָּׁה'⁵⁶, כדי לבטל ממנו שתי
שמות של 'מס' ושל 'פוטא'.
ולכן, כָּפַל שמו בתחילת נבואתו בסנה.
ולכן, זכה לקבל כל התורה כולה, גם מה שיתחדש בדורות הבאים".
וכבר ידעת, שאותה הקליפה מ"ס, המשכחת את תלמודו של האדם, אשר היא
מְכַוֶּנֶת כנגד הס"מ - הוא סמא"ל,
הרי היא בחינת עמלק, וכמו שכתב ה"זוהר הקדוש"⁵⁷, שעמלק הרשע הוא
סמא"ל.
ואם כן, שורש שכחת התורה הקדושה, נעוץ בעמלק הרשע וגונדא דיליה.

⁵⁴ היינו:

מילת "מס", עולה בגימטריא למניין 100,

וכמו כן, מילת "פוטא", עולה בגימטריא למניין זה.

ואם כן, הצירוף של ב' מילים אלו, הוא "מְסָמָס".

⁵⁵ וכעין זה, כתב מו"ז הגה"ק רבינו יעיש קריספין זיע"א, בספרו הקדוש "בך יברך ישראל", (מערכת ש', אות לב', ד"ה "שונה").

⁵⁶ שמות, ג' - ד'.

⁵⁷ חלק ג', דף רפא' ע"ב.

ולפיכך, סמא"ל, מונע מן האדם לקיים מצוות סיום מסכת, בכדי שישכח את תלמודו - חלילה וחס, ובכך לא יוכל להשלים את תיקונו, וכמו שכתב הגה"ק בעל "עטרת ישועה" זיע"א ⁵⁸ :

שמילת סמא"ל, הינה ראשי תיבות, של: סיום מסכת אין לעשות. ברם, יעקב אע"ה נתגבר עליו, והנהיג את עצמו בבחינת "סלם", שהוא ראשי תיבות, של: סיום מסכת לעשות. והנה, סגולה נפלאה מצינו באמירת "ויהי נעם" ⁵⁹, וכפי שכתב גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א ⁶⁰ :

שטוב לומר את הפסוק הלזה, ז' פעמים, ישר והפוך,
והוא סגולה לשמירה.

עוד כתב רבינו זיע"א ⁶¹ :

שבאמירת הפסוקים ⁶², המופיעים במזמור "לשב בְּסִתְרִי" ⁶³, "על כפיים יִשְׁאוּנָה, פֶּן תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלָהּ. עַל שְׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ, תִּרְמָס כְּפִיר וְתִנִּין", יכווין האדם, בראשי התיבות - "יִשְׁאוּנָה, פֶּן תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלָהּ. עַל שְׁחַל וּפְתָן", שהוא נוטריקון של: "יפת בר עשו".

ובכל פעם שאומרו, יכווין לבטל קליפה של השכחה.
והמכווין כן, ניצול מכל משחית ומזיק.

⁵⁸ בספרו הקדוש "עטרת ישועה", ("ליקוטים", סוף ספר "דברים").

⁵⁹ תהילים, צ' - יז'.

⁶⁰ בספרו הקדוש "עבודת הקודש" - "צפורן שמיר", (סי' כד' אות יח').

⁶¹ בספרו הקדוש "מדבר קדמות", (מערכת ו' אות ד').

והביאו הגה"ק רבינו רפאל משה אלבז זיע"א, בספרו הקדוש "עדן מקדם" (ערך "ויהי נועם", אות א').

⁶² תהילים, צא', יב' - יג'.

⁶³ תהילים, צא'.

ובביאור העניין של קליפת "יפת בר עשו", כתב הגה"צ רבינו מרדכי גרוס שליט"א⁶⁴, משמו של הגה"צ רבי פנחס פרידמן שליט"א⁶⁵:

שמילת "יפת", מרמזת על היצר הרע, המייפה את העבירה בעיני האדם, וצובע אותה למצווה.

ולפיכך, קליפה זו נקראת בשם "יפת".

והטעם, שהיא נקראת "בר עשו", הוא -

שקליפה זו, מקבלת את כוחה ויוצאת מתוך שרו של עשיו,

הנלחם באדם, בענייני רוחניות, ובצורה של רוחניות,

וכדרשת רבותינו ז"ל⁶⁶, בעניין שרו של עשיו, אשר בפגישתו עם יעקב אע"ה, "כתלמיד חכם, נדמה לו".

וטעם הדבר, שקליפה זו קשה לשכחה:

שכן, על דברי התורה הקדושה נאמר⁶⁷, "אם תעזבני יום, יומים אעזבך",

ואם כן, הפורש מדברי התורה הקדושה, בעבור אותו היופי שמדמה לו היצר הרע, מרחיק מעצמו את הבורא ית"ש.

ומעתה, ההולך אחרי יצרו הרע, הנקרא בשם "יפת בר עשו", מביא על עצמו את קליפת השכחה, חלילה וחס.

והנה, מילת "עמלק", עולה בגימטריא למניין 240,

וכמו כן, מילת "מר", עולה בגימטריא למניין זה.

שכן, עמלק הרשע, שהיה כקוץ מכאיב לעם ישראל, מירר את חייהם עד למאוד.

והנה, היפוך האותיות של מילת "מר", הם "רם",

⁶⁴ בספרו הקדוש "אגרא דחדוותא" (חלק ד', עמוד לב', אות יג').

⁶⁵ בספרו הקדוש "שבילי פנחס - ליקוטי מאמרים" (מהדורת תשע"ד, עמודים תקס"ו-תקס"א).

⁶⁶ חולין, צא' ע"א.

⁶⁷ וכפי שכתב רש"י הקדוש בפרשת "עקב", (דברים, יא' - יג').

שכן, כל מהותו ותכליתו של "עמלק", באו מסיבת הגאווה, הנרמזים במילת "מר".

ולפיכך, הוא הוא הגורם לאדם לשכח את תלמודו,

וכמאמר הכתוב ⁶⁸, "וְרָם לְבָבְךָ, וְשָׁכַחְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, הַמוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבֵּית עֶבְדִּים".

והנה, במעשה הנתבאר לעיל ⁶⁹, שנתחלף לרבי אלעזר בן ערך, הפסוק "הַחֲדָשׁ הָזֶה לָכֶם" ⁷⁰, ל-"החרש היה לבס", כתב הגה"ק מרנא בעל "חתם סופר" ⁷¹, משמו של הגה"ק רבינו שמשון זיע"א מאוסטרופולי:

ששמו של השר הממונה על השכחה, הוא "ריב",

ושמו של השר הממונה על הזכירה, הוא "דזך",

ולפיכך, בעת ששכח רבי אלעזר בן ערך את תלמודו, התחלפו לו בדווקא המילים הללו המלמדים על עניין הזכירה והשכחה.

והנה, על מאמר הכתוב בפרשתן ⁷², "לָכֵן אָמַר, הִנְנִי נֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם", כתב הגה"ק רבינו יהונתן אייבשיץ זיע"א ⁷³:

"דעיקר המחלוקת, גברה מחמת שכחה, וזה שנקרא 'סלע המחלוקת',

ופינחס, היה נזכר בהלכה, ולא היה אצלו שכחה,

וממילא, שקטה המחלוקת והריב,

וזה שנאמר ⁷⁴, 'הִנְנִי נֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם', ולא ריב".

⁶⁸ דברים, ח' - יד'.

⁶⁹ באות ו'.

⁷⁰ שמות, יב' - ב'.

⁷¹ שבת, קמז' ע"ב, (ד"ה "קם").

⁷² במדבר, כה' - יב'.

⁷³ בספרו הקדוש "תפארת יהונתן".

⁷⁴ במדבר, כה' - יב'.

ושם נוסף זה של שר השכחה - "ריב", יומתק על פי מה שכתב גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א ⁷⁵ :

שהמילה "שלום" עולה בגימטריא למניין 376, וכמניין מילת "עשו", שכן, עשו, הוא הוא שר השכחה, המרחיק את האדם מן השלום, על ידי "סלע המחלוקת".

ח. על מאמר הכתוב בפרשתן ⁷⁶, "לָכֵן אָמַר, הִנְנִי נֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלֹמִים", כתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א ⁷⁷ :

"צריך להבין, מה שכתב 'לָכֵן אָמַר' ⁷⁸, שרצה שיפרסם ויכריז דבר לכל,

כי לא כתיב 'אָמַר לו', אלא אָמַר לעלמא,

ומה צורך לפרסם שכרו?

ובפרט, שכר החיים הנצחים שנתן לו בְּשָׁלוֹם, כמו שאמרו רז"ל שהוא רוצה לומר חיים נצחים,

כמו שנאמר ⁷⁹, 'בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ, הַחַיִּים וְהַשְׁלֹמִים'.

ונראה לי בסייעתא דשמיא -

דידוע, אין עוון מזיק לישראל בשפע הפרנסה, כמו עוון הזנות,

ולכן אמר הכתוב ⁸⁰, 'כִּי בָעַד אִשָּׁה זֹנָה, עַד כָּפַר לָחֶם',

רצונו לומר, עוון אשה זונה, נוגע בכיכר לחם, שהוא שפע הפרנסה,

⁷⁵ בספרו הקדוש "מדבר קדמות", (מערכת ז', אות ו').

⁷⁶ במדבר, כה' - יב'.

⁷⁷ בספרו הקדוש "בן איש חי - דרשות".

⁷⁸ במדבר, כה' - יב'.

⁷⁹ מלאכי, ב' - ה'.

⁸⁰ משלי, ו' - כו'.

יען, כי הסטרא אחרא בראותה אשה מְזַנָּה עם זר, ואיש מְזַנָּה עם נוכרית, גם היא תעיז פניה לגשת אל הקודש, לחטוף מן השפע שאינו שלה, ולכן, יתמעט השפע!

ועל כן, כאשר יראו חסרון שפע בדור, תחילת הכל יבדקו אחר עוון זה,

כי זה העוון, גורם לְמַעַט שפע הפרנסה, יותר מכל העוונות.

ולכן, אמרו בגמרא דגיטין, פרק ד' ⁸¹ : מעשה בכפר סבגיה ⁸² של מצרים, שעמדו ארבעים מודיות בדינר, נתיקרה התבואה ונחסר השער מודיה אחת,

ובדקו, ומצאו אב ובנו שבאו על נערה מאורסה ביום הכיפורים, והביאום לבית דין, וסקלום, וחזר השער למקומו. עיין שם.

ראה, כמה גורם עוון זה בשפע המזון, וגם הם לא נחתו לבדוק אלא רק בעניין זה, ומצאו.

ובזה אמרתי בסייעתא דשמיא, טעם נכון, בעובדא דאיתא בירושלמי דתענית, פרק א' ⁸³ -

שפעם אחת היו ישראל צריכין למטר, והגידו מן השמים לרבי אבהו - בחלום, על אדם אחד ששמו פנטקקה ⁸⁴, שהוא יתפלל - ויבוא המטר,

שלח רבי אבהו, והביאו, ושאל אותו : מה אומנותך?

והשיב : חמש עבירות הוא עושה בכל יום. שכך הוא אומנות שלו, משכיר זונות גויים להמזנין גויים בבית המיוחד לזנות. ועוד, מְיַפֶּה ומכבד ומתקן את מקום השחוק ששוחקין בו לפני הזנות. ועוד, מכניס בגדיהם של הזונות לבית המרחץ,

⁸¹ נד' ע"א.

⁸² סכניא.

⁸³ הלכה ד'.

⁸⁴ היינו:

פנטקקה, בלשון יוון הוא לשון חמש רעות.

על שם חמש עבירות שהיה עושה בכל יום, (קרוב העדה).

לִפְּנֵיהֶם. ועוד, שהוא מטפח ומרקד לפני הזונות, עד שיבואו המזנין אצלם. ועוד,
אחר שיבואו, מקיש בכלי זמר לפניהם,
אמר לו רבי אבהו: ומה טיבו עבדת? רצונו לומר: מה מעשה טוב בא לידך, ועשית
בעסק הרע הזה?
והשיב לו: פעם אחת, הייתי מִיִּפָּה המקום ההוא, ובאה אשה יהודית, ועמדה
אחרי העמוד, ובכתה,
אמרתי לה, מה לך שאת בוכה?
וְתֹאמַר, בעלה חבוש בבית האסורים, והיא מוכרחת להשכיר עצמה לזנות, כדי
ליקח ממון לפדות את בעלה.
ובשומעי כך, מכרתי מיטתי, והמצע אשר עליה, ונתתי לה הדמים,
ואמרתי, הֵא לך מעות אלו, ותפדי את בעליך, ולא תחטאי בזנות.
אמר לו רבי אבהו: כדאי אתה להתפלל על הגשמים, דמזה הדבר שעשית נראין
מעשיך לשם שמים, שאתה משתדל שלא יחטאו בנות ירושלם בזנות⁸⁵. יעויין
שם.
ולכאורה, הדבר הזה יפלא, דהן אמת שאותו האיש הוא עצמו לא היה מנאף, וכל
עסק זה היה עושה עם הגויים בלבד, והיה ליבו טוב למנוע את בנות ישראל מן
הזנות,
אך במה כוחו, ומה נחשב הוא כנגד מאורן של ישראל - הוא הקדוש רבי אבהו,
דגילו מן השמים, דרק זה האיש יתפלל על הגשמים, ויהיה נענה בתפילתו,
ולמה לא יתפלל רבי אבהו, ושאר חכמים וצדיקים שהיו באותו זמן, דרבים המה
בוודאי?
אומנם, כפי האמור, מובן הטעם שפיר: מאחר דעוון הזנות הוא מזיק בשפע
הפרנסה ועצירת גשמים,

⁸⁵ כן כתב ב-"קרנן העדה".

ועיין עוד ב-"מכתב מאליו", (חלק ג', עמוד 116).

לכך, בכוונה מכוונת, והשגחה פרטית, נבחר אדם זה מן השמים להביא הגשמים, ולהריק על ידי תפילתו שפע הפרנסה, הואיל והיה משתדל למנוע הזנות מבנות ישראל, כדי שיתפעלו כל אנשי ישראל, ויבינו כמה קשה עוון זה, וכמה גורם היזק בעניין הפרנסה, בראותם, אדם כזה שהוא המוני ועסקו רע, זכה להביא גשמים יותר מכמה צדיקים שבדור, בשביל שהיה משתדל למנוע עוון זה של הזנות מישראל, ובזה יתלהבו המון העם לפרוש מזנות, וגם יתלהבו חכמי הדור לתת זעתם והשגחתם על דבר זה, לאפרושי את העם מעוון זה. והנה, ידוע, שיש לעוונות כוח פרטי בסטרא אחרא, שתחטיא בו את בני אדם, ועל זה אמרו רבותינו ז"ל⁸⁶, מלאך המוות מלא עינים, כי הוא מלאך המוות, הוא יצר הרע המפתה את בני אדם. וידוע, כי תאוות הזנות נמשכת מן העין רעה של הקליפה, לעין של האדם, כי עין רואה, ולב חומד, ואיברים גומרים. וידוע, כי שפע הפרנסה, מְכַנֶּה בשם 'שלום', כי הוא בא על ידי חיבור שם הוי"ה ושם אדנ"י בהכאה זה בזה, שיהיה מזה מספר 'שלום'⁸⁷, כמ"ש הרב הקדוש מורינו הרב שמשון ז"ל ב-ידן ידין'.

⁸⁶ עבודה זרה, כ' ע"ב.

⁸⁷ היינו:

ו' (משם י-ה-ו-ה) פְּעָמִים א' (משם א-ד-נ-י), הוא 10.

ה' (משם י-ה-ו-ה) פְּעָמִים ב' (משם א-ד-נ-י), הוא 20.

ו' (משם י-ה-ו-ה) פְּעָמִים ג' (משם א-ד-נ-י), הוא 300.

ה' (משם י-ה-ו-ה) פְּעָמִים ד' (משם א-ד-נ-י), הוא 50.

וסך מניינם, עולה למניין 380.

והנה, מילת "שלום", עולה בגימטריא למניין 376,

ולכן, כתיב ⁸⁸, 'הַשָּׁם גְּבוּלָךְ שָׁלוֹם, חֶלֶב חַטִּים נִשְׁבִּיעַךְ'.
ולכן, ניתן השלום לפינחס, כי על ידי קנאתו שעשה, הפריש את ישראל מעוון זה של הזנות,
ועל ידי כך, נמשך להם שפע הפרנסה, הנקרא 'שלום', אשר היה ראוי שיסתלק מהם בעבור עוון זה.
ולכך זכה ל-'שלום', מידה כנגד מידה,
והואיל ועל ידו יצאו ממוות לחיים, לכך זכה לשלום של חיים,
כמו שנאמר ⁸⁹, 'בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ, הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם',
כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שחי חיים נצחיים,
ששלום יהיה לו בין גופו ובין נשמתו, כמו שכתב רבינו מהר"ם אלשיך ז"ל.
מיהו, כל דבר טובה של יחיד, אם יתפרסם לכל, ישלוט בו עין הרע, בר מינן,
דאפילו התורה, מפני שנתנה בפרסום, שלטה עין הרע של אומות העולם ושריהם, ונשברו לוחות ראשונות, כמו שאמרו חז"ל,
וכל שכן, אדם יחידי.
אך על טובה זו של פנחס, בעניין שלום החיים,
ציווה ה' יתברך למשה רע"ה, לגלותה ולפרסמה, ולא יחוש לעין הרע,
יען כי הוא ביטל עוון הזנות מישראל, הנמשך ובא מעין רעה של סטרא אחרא לעין האדם, וכאמור לעיל,
ומאחר דסימא בקנאתו זאת את עין רעה של סטרא אחרא, לכך לא תשלוט בו עין הרע,

ובתוספת ד' אותיות, עולה בגימטריא למניין 380.

⁸⁸ תהילים, קמז' - יד'.

⁸⁹ מלאכי, ב' - ה'.

לכך ציווהו, שיאמר ויפרסם שכר טובת השלום של פינחס, כדי להודיע המצווה הזאת, כמה פֶּעַל טוב פועלת,

לזה אמר ⁹⁰, 'לָכֵן אֶמַר', לפני הכל,

'הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם' ⁹¹, הוא שלום החיים".

ומלבד כל זאת, שזכה פינחס לתקן את בני ישראל ב-"שפע הפרנסה הגשמית", עוד הוא זכה לתקן את זמרי בן סלוא ב-"שפע הפרנסה הרוחנית". וכפי שיתבאר להלן.

דחנה, בסוף פרשת "בלק", נאמר ⁹² :

"וַיָּשָׁב יִשְׂרָאֵל בְּשָׁטִים, וַיַּחַל הָעָם לָזֶנֶת אֶל בָּנוֹת מוֹאָב. וַתִּקְרְאוּן לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן, וַיֹּאכַל הָעָם, וַיִּשְׁתְּחוּ לְאֱלֹהֵיהֶן. וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעֹר, וַיַּחַר אֵף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, קַח אֶת כָּל רֹאשֵׁי הָעָם, וְהוֹקַע אוֹתָם לִיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמַיִם, וַיֵּשֶׁב חֲרוֹן אָף יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל, הֲרֹגוּ אִישׁ אֶנְשָׁיו - הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעֹר. וְהָיָה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא, וַיִּקְרַב אֶל אָחִיו אֶת הַמִּדְיָנִית - לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָמָּה בָכִים פָּתַח אֶהָל מוֹעֵד. וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, וַיִּקָּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה, וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ. וַיָּבֹא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּבָה, וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם, אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קְבָתָהּ, וַתַּעֲצֹר הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיְהִיו הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה, אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף".

ובהמשך אותו המעשה, מצינו בתחילת פרשן ⁹³ :

"וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר. פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, הָשִׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם - וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי. לָכֵן אֶמַר, הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלָם. וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו - בְּרִית

⁹⁰ במדבר, כה' - יב'.

⁹¹ במדבר, כה' - יב'.

⁹² במדבר, כה', א' - ט'.

⁹³ במדבר, כה', י' - יח'.

כְּהִנֵּת עוֹלָם, תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְהֵיו, וַיִּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל
הַמֶּכֶּה, אֲשֶׁר הִכָּה אֶת הַמִּדְּיָנִית, זִמְרִי בֶן סִלּוּא נְשִׂיא בֵּית אָב לְשִׁמְעוֹנִי. וְשֵׁם הָאִשָּׁה
הַמֶּכֶּה הַמִּדְּיָנִית, כְּזָבִי בֵּת צוּר - רֹאשׁ אֲמוֹת בֵּית אָב בְּמִדְיָן הוּא. וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר. צֹרֹר אֶת הַמִּדְּיָנִים, וְהַכִּיתֶם אוֹתָם. כִּי צָרְרִים הֵם לָכֶם, בְּנִכְלִיָּהֶם
אֲשֶׁר נָכְלוּ לָכֶם עַל דְּבַר פְּעוֹר, וְעַל דְּבַר כְּזָבִי בֵּת נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֵתָם, הַמֶּכֶּה בְּיוֹם
הַמִּגְדָּה עַל דְּבַר פְּעוֹר."

והנה, בפסוקים אלו, יש לעמוד בכמה התבוננויות. וכדלהלן:

א. מפני מה, בסוף פרשת "בלק", כינתה התורה הקדושה את "זמרי"
בתואר "איש", ולא כתבה את שמו,

ומאידך, בתחילת פרשת "פנחס", הזכירה אותו התורה הקדושה בשמו?

ב. אחר שבפרשת "פנחס" כינתה התורה הקדושה, את אותו האיש - בשם
"זמרי",

מפני מה, לא אמרה זאת התורה הקדושה במעשה עצמו, והיינו, בסוף פרשת
"בלק"?

ג. מפני מה, כשמזכירה התורה הקדושה את שמו של "זמרי", ממשיכה
התורה ואומרת "אשר הכה את המדינית",

והלא, לכאורה אין בכך שום משמעות?

וביאר בזה, הגה"ק רבינו דוד שלמה אייבשיץ זיע"א - בספרו הקדוש "ערבי נחל"
⁹⁴. כדלהלן:

דהנה, ידועים דברי רבותינו ז"ל ⁹⁵ -

שבשעת חיבוט הקבר, בא מלאך אל האדם, ושואלו, מה שמו,

ואם הוא רשע, אזי, אינו זוכר את שמו,

⁹⁴ וכעין זה, כתב רבינו האר"י זיע"א, בספרו הקדוש "שער הגלגולים", (הקדמה כג').

ועיין עוד בכגון זה, בהרחבה, בדברי רבינו ה"אור החיים" הקדוש זיע"א.

⁹⁵ מסכת "שמחות", ספר חיבוט הקבר, פרק א' הלכה ח'.

ומכיוון שכך, בא המלאך ומכהו.

ולכאורה, שהדבר תמוה בתרתי:

א. אם אותו אדם רשע הוא, וראוי לחובטו, מפני מה, שואלו המלאך לשמו?

ב. מפני מה, אותו האדם לא יודע את שמו?

וביאר בזה רבינו זיע"א:

א. דהנה, נאמר בפסוק⁹⁶, "נִפְּשׁ חָזָה הוּא שְׁמוֹ", והיינו, שכל דבר ודבר

שבבריאה, שהוא בבחינת - דוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר,

הוא שואב את חיותו, משורשם של אותיות שמו.

ב. אותיות שמו של האדם, הם צירופי צינורות, שעל ידם הוא מקבל חיות

לעצמו.

ג. כאשר האדם הולך ומתנהג בדרך התורה, אזי, מתגדלת אצלו החיות

מאותיות שמו,

ועל ידי כך, הוא גורם במעשיו כוח בכל הנמצאים - בְּדוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר,

וממילא, שהקליפה מתרוקנת.

ד. כאשר האדם אינו הולך ומתנהג בדרך התורה, אזי, מתרוקן משמו הכוח

וצינורות השפע,

וממילא, שהוא מקבל את חיותו, מהקדוש ברוך הוא, ב"צמצום".

וכמו כן, הוא גורם על ידי מעשיו, צמצום בכל הנמצאים - בְּדוֹמָם, צוֹמַח, חַי,

מְדַבֵּר,

מכיוון שהקליפה מתגברת.

ה. כאשר האדם מרשיע את מעשיו לגמרי, אזי, הוא גורם לעצמו ניתוק

משמו, לחלוטין,

עד כדי כך, שנפסקים ממנו, הצינורות המקשרים אותו אל העולמות העליונים,

⁹⁶ בראשית, ב' - יט'.

והרי הוא, מת ונאבד מן העולם.

ולפי זה, ביאר רבינו זיע"א, את מאמר רבותינו ז"ל⁹⁷, "שם רשעים ירקב":

שכן, על ידי שנאבד שמו של האדם מן העולם, נשאר אותו רשע, מבלי שם ושארית בארץ.

ולפיכך, הרשע, אינו יודע את שמו, מכיוון שבאמת אין לו שם כלל ועיקר.

ומכיוון שהקדוש ברוך הוא - חפץ בתשובתם של הרשעים, ובהצדקתם דין שמים עליהם,

מוליך הקדוש ברוך הוא - את אותו הרשע לגיהנם, בכדי שיראה שם את העונש על מעשיו הרעים, ואת כל הנהגותיו בעולם הזה,

ועל ידי כך, הוא יצדיק דין שמים עליו.

ומשום כך, המלאך הממונה על חיבוט הקבר שואלו את שמו,

בכדי לראות, האם הוא יודע את רשעותו בעולם הזה, אשר מחמתה הוא איבד את שמו, או לאו.

ולפי זה, ביאר רבינו זיע"א, את דברי רבותינו ז"ל⁹⁸:

"מיום שחרב בית המקדש, אף על פי שבטלו ד' מיתות בית דין, דין ד' מיתות לא בטלו,

מי שנתחייב סקילה - או נופל מן הגג, או חיה דורסתו,

ומי שנתחייב שריפה - או נופל בדליקה, או נחש מכישו,

ומי שנתחייב הריגה - או נמסר למלכות, או ליסטים באין עליו,

ומי שנתחייב חנק - או טובע בנהר, או מת בסרונכיו."

והנה, לכאורה, המתבונן בעונשיו של הקדוש ברוך הוא, ידמה בדעתו, שעונשים אלו אכזריות הם, חלילה וחס.

⁹⁷ יומא, לח' ע"ב.

⁹⁸ כתובות, ל' ע"א.

ברם, היודע את מטרת עונשיו של הקדוש ברוך הוא, יודע, שמטרתם אהבה וחמלה,

שכן, בכוח אותו העונש, לתקן את הפגם שפגם האדם בשמו, על ידי מעשיו הרעים,

כיוון, שאותו העונש מתקנו, ומביאו למצבו הקודם לעבירה.

וכשם שאת הבגד מנקים על ידי צחצוח בחומרים קשים ועזים, כך את הנשמה ממרקים על ידי עונשים.

ומשום כך, הגם שבעוונותינו הרבים חרב בית המקדש, ונפסקו עונשי בית דין, מכל מקום, באהבתו יתברך את בניו, נתן לנו מיתות השקולים כעונשי בית דין. ומעתה, ביאר רבינו זיע"א, את עניינו של פנחס :

דהנה, אמרו רבותינו ז"ל⁹⁹, "הבועל ארמית קנאים פוגעים בו",

וכל הדין הלזה, הוא דווקא בשעת מעשה,

אך כאשר פירש החוטא מן הערווה, כבר אסור לקנאי להורגו, ואם בכל זאת הרגו - חייב הקנאי מיתה.

וטעם הדבר, הוא -

שכן, לכל עבירה ועבירה שעושה האדם, יש תקנה, על ידי שהוא ישוב בתשובה,

ברם, על עבירה של "בועל ארמית", אין תקנה, כי אם בשעת מעשה.

וגם כאשר יש תקנה, זה דווקא כאשר הקנאי מקנא זאת לשמו של הקדוש ברוך הוא,

ולפיכך, לאחר מעשה חייב ההורג מיתה, כי אז נעשה הדבר בצורת אכזריות, ללא תיקון כלל ועיקר.

ומעתה, ביאר רבינו זיע"א, את סדר הפסוקים. כדלהלן :

⁹⁹ סנהדרין, פא' ע"ב.

- א. טעם הדבר, שבסוף פרשת "בלק", לא הזכירה התורה הקדושה את שמו של "זמרי",
הוא, מחמת שנזדהם בחטא גדול וְחִמּוּר עד למאוד, ושוב לא היה מקום לשמו "להתקיים".
- ב. כידוע, שהקדוש ברוך הוא עשה לפנחס ניסים גדולים ועצומים ¹⁰⁰, ובעיקר שעדיין הם לא פירשו אחד מן השנייה,
ולפיכך, עדיין הם היו בשעת מעשה, ואם כן, היה מקום לתיקון נשמתו, שכן, על ידי קנאתו של פנחס לשם ה', היה בכוחו לתקן את "שמו" של זמרי.
- ג. ביאור לשון הפסוק ¹⁰¹, "וַיֵּשֶׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֶּכֶּה, אֲשֶׁר הָכָה אֶת הַמִּדְיָנִית", כך הוא:
סיבת הדבר, שאותו איש ישראל איבד את "שמו", הוא מחמת אותה המדינית, ברם, לאחר תיקון שמו, הוא שוב חזר למעלותיו הקודמות,
ואזי, הזכירה התורה הקדושה את שמו ותוארו ¹⁰², "נָשִׂיא בֵּית אָב לְשִׁמְעֹנִי".
וכעין יסודו של רבינו זיע"א, מצינו בדברי רבינו הרי"ח הטוב זיע"א ¹⁰³:
"אם האדם מתפלל להמשיך לחבירו שפע טובה, אז טוב שיזכיר שמו, כדי שיהיו אותיות שמו צינורות להמשיך בהם שפע הטובה ההיא ...
יען, כי כל חולי ויסורין של צרה, הבאה על האדם, הוא, מכוח הקליפה הדבוקה באדם, שהוסיף בה כוח על ידי עונותיו".

¹⁰⁰ כתב התנא הקדוש - יונתן בן עוזיאל, בתרגומו (במדבר, כה' - ח'), שנעשו לו לפנחס יב' ניסים.

ברם, במסכת סנהדרין (פב' ע"ב) איתא, שנעשו לו רק ששה ניסים, יעו"ש.

¹⁰¹ במדבר, כה' - יד'.

¹⁰² במדבר, כה' - יד'.

¹⁰³ בספרו הקדוש "בן יהוידע", (ברכות, לד' ע"א).

ט. על מאמר הכתובים בפרשתן ¹⁰⁴, "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן - השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי בתוכם, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן אמר, הנני נתן לו את בריתי שלם", התקשה הגה"ק בעל "אור החיים" הקדוש זיע"א:

"צריך לדעת, למה כתב הסיבה שהיא 'בקנאו את קנאתי בתוכם', באמצע ב' פרטי המסובב, שהם: 'השיב את חמתי מעל בני ישראל, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי'.

שהיה לו לומר על זה הדרך: 'בקנאו את קנאתי בתוכם, השיב את חמתי מעל בני ישראל, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי'.

או על זה הדרך: 'השיב את חמתי מעל בני ישראל, ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, בקנאו את קנאתי בתוכם'.

וביאר הגה"ק בעל "בת עין" זיע"א:

"נראה ליישב ... על פי הגמרא ¹⁰⁵ ¹⁰⁶: 'מפני מה נשתנה שער של ראש חודש, שנאמר בו ¹⁰⁷, לחטאת לה'?

אמר הקדוש ברוך הוא, הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח, וזהו לחטאת לה'.

וכבר הקשו המפרשים: מהו הלשון 'הביאו עלי כפרה'? ועיין שם בדבריהם.

גם דברי הזוהר הקדוש ¹⁰⁸, שאמר: הָבִיאוּ עָלַי כִּפָּרָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, עָלַי וְדַאִי, בְּגִין דְּיִתְעַבֵּר הֵהוּא חוּיָא, וְיִתְבָּסֵס מֵאֵן דְּבִעֵיָא.

¹⁰⁴ במדבר, כה', יא' - יב'.

¹⁰⁵ שבועות, ט' ע"א.

חולין, ס' ע"ב.

¹⁰⁶ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

¹⁰⁷ במדבר, כח' - טו'.

¹⁰⁸ חלק ג', דף עט' ע"ב.

עלי, כְּמָה דְּכִתִּיב¹⁰⁹, 'שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ'. עד כאן לשונו. וכפשוטו אין לו פירוש כלל.

אכן, אען ואומר, גם אנכי, מה שיש לרמז בזה על פי מוסר, ונבאר מקודם הפסוק¹¹⁰, 'פֹּתַח אֶת דָּדָהּ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן' - הנה, זהו כלל גדול בעבודת השם יתברך, שצריך כל איש ישראל להאמין באמונה שלמה, שהבורא ברוך הוא אחד יחיד ומיוחד בתכלית היחוד, שאין כמוהו בשום פנים, והוא לבדו אלוהינו, היה הַיָּהּ ויהיה, מנהיג ובורא לכל הברואים, ומשגיח עליהם בפרטי פרטות, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, וכשבא לבחינה אמונה זו, אין לחפץ ולהשתוקק לשום דבר בעולם, רק יהיה כל חפצו ומגמתו והשתוקקותו, למלאות רצון הבורא יתברך, ולא לחפץ יותר מרצון הבורא יתברך שמו, כי צריך להאמין, אם רצון הבורא יתברך שמו לתת לו זה הדבר - בוודאי הוא יתן לו בלתי מניעה, ואם אין בזה רצון הבורא - למה ייגע את עצמו להבל ולריק ללא יועיל.

וזה כוונת חז"ל, שאמרו¹¹¹: 'איזהו עשיר, השמח בחלקו', היינו, שישמח ברצון הבורא, ולא יחפץ יותר. וכמאמר הזוהר הקדוש¹¹²: דְּכִתִּיב¹¹³, 'וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן', דָּא מְזִנָּא דְּמִסְכְּנֵי, דְּאִינוּן שְׂבִיעִין מִרְצוֹן, וְלֹא מְגוֹ מִיכְלָא סָגִי. עד כאן לשונו. וזהו כלל גדול, שלא להשתוקק - רק לרצון הבורא יתברך, ולא להתאוות לשום תאוות עולם הזה יתירה,

¹⁰⁹ ישעיה, ו' - ב'.

¹¹⁰ תהילים, קמה' - טז'.

¹¹¹ מסכת אבות, פרק ד' משנה א'.

¹¹² חלק ג', דף רכו' ע"א.

¹¹³ תהילים, קמה' - טז'.

כי זאת נודע, שטבע הטוב להטיב,

וכמאמר חז"ל¹¹⁴ : יותר ממה שהעגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להניק.

וזה הוא עיקר בריאת העולם, בגין דיתקרי רחום וכו' ¹¹⁵.

וצריך האדם, לתלות העדר הדבר וחסרונו, בעצמו של המקבל,

כמאמר ז"ל¹¹⁶ : הרעותי את מעשי, וקפחתי את פרנסתי.

וכדאמרינן בתפילת ראש השנה ¹¹⁷ : הטוב והמטיב לרעים ולטובים,

כי בוודאי טבע הטוב להיטיב לכל, כאשר היה כוונת בריאת העולם,

רק כשבא ההשפעה אל המקבל, היא נשתנה לפי ערך הכלים אשר הוכנו לקבל
ההשפעה,

וזהו ¹¹⁸, הרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי.

וזהו העיקר, שיהיה רצונו כרצון הבורא יתברך שמו, ולא יחפוץ יותר מרצונו,
חלילה וחס,

ומי שחלילה וחס משתוקק יותר מרצון הבורא יתברך שמו, זאת הבחינה נקראת
'עלי', כי הוא רוצה שיהיה כביכול ממעל לרצונו יתברך שמו,

וזהו שכתוב בעדת קורח, 'בְּהִצָּתְם עַל ה' ¹¹⁹, 'הִנְעָדִים עַל ה' ¹²⁰,

כי רצון הבורא, גזרה, שלא יהיה בהם בחינת כהונה, והם רצו שיהיה בהם בחינת
כהונה, וזהו 'על ה' ¹²¹, ¹²² ממעל לרצונו כביכול.

¹¹⁴ פסחים, קיב' ע"א.

¹¹⁵ "זוהר הקדוש", (חלק ג', דף קנז' ע"ב),

¹¹⁶ קידושין, פב' ע"א.

¹¹⁷ חזרת הש"ץ של העמידה, לבני אשכנז.

¹¹⁸ קידושין, פב' ע"א.

¹¹⁹ במדבר, כו' - ט'.

¹²⁰ במדבר, טז' - יא'.

ולזה, הירח, בשעה שקטרגה על החמה, ואמרה - אי אפשר לשני מלכים שישתמשו
בכתר אחד,

ורצתה להרבות אורה, שלא כרצונו יתברך שמו,

ומפני זה, נתמעט אורה.

ולזה, ציווה הקדוש ברוך הוא להביא שעיר, לתקן הדבר הזה, ולרמוז, שאין לחפץ
יותר ממה שגזר השם יתברך,

ולזה, 'שעיר' גימטריא 'שרף', לרמוז, כי ההשתוקקות יותר מרצון הבורא ברוך
הוא, אין ממש וקיום בדבר הזה, כי כלה ונשרפה.

וזה מרומז בזהר הקדוש ¹²³, שאמר: הָבִיאוּ עָלַי כִּפָּרָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, עָלַי וְדָאִי,
בְּגִין דִּיתַעְבֵּר הָהוּא חוּיָא, וְיִתְבַּסֵּס מֵאֵן דִּבְעֵיָא,

היינו, שבזה השעיר מתקן מה שחפץ יותר מרצון הבורא יתברך שמו, וזהו בחינת
'עלי', כנזכר לעיל.

עָלִי, כְּמָה דְּכָתִיב ¹²⁴, 'שָׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ'. היינו, שהרצון שהוא כביכול
ממעל לרצונו יתברך, הוא נשרף, כנזכר לעיל.

ועיקר בחינת תיקון והתחדשות הלבנה, נמסרה לישראל, כי ישראל מונין ללבנה,
וקידוש החודש תלוי בבית דין, כשאומרים 'מקודש החודש', כמו שדרשו רבותינו
ז"ל ¹²⁵, על הפסוק ¹²⁶, 'הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם'.

והעניין הוא כך: כי כל איש ישראל, צריך להרחיק את עצמו מהטבעיות ומתאוות
הגופנים, כנזכר לעיל, אך להשתוקק בכל ליבו ונפשו, רק לרצון הבורא ברוך הוא,

¹²¹ במדבר, כו' - ט'.

¹²² במדבר, טז' - יא'.

¹²³ חלק ג', דף עט' ע"ב.

¹²⁴ ישעיה, ו' - ב'.

¹²⁵ שמות רבה, פרשה טו', ב'.

¹²⁶ שמות, יב' - ב'.

ולידע שברצונו יתברך תלוי הכל, וברצונו יתברך הוא מנהיג כל העולמות עליונים ותחתונים, כמאמר הכתוב ¹²⁷, 'ה' בְּרָצוֹןֶךָ הַעֲמִדְתָּהּ לְהַרְרִי עָלַי, ולזה אנו מונין ללבנה, לידע, כמו שהלבנה מחמת שרצתה יותר מרצון הבורא יתברך שמו, ועל ידי זה נתמעט אורה, על כן, אנו בני ישראל צריכים ליזהר מתאוות המותרות, ולהתרחק מטבעיות, רק תשוקתנו יהיה לקבל עלינו רצונו יתברך שמו בשמחה, כי בידו יתברך שמו לשדד המערכות, ולפעול הכל כרצונו יתברך שמו. וזהו שאנו אומרים בברכת קידוש הלבנה: וללבנה אמר שתתחדש, עטרת תפארת לעמוסי בטן, שהם עתידים להתחדש כמותה וכו', היינו, שאנו מייחלים ומצפים, שיהיה העטרה והתפארת לישראל, כמו הלבנה, שהיא כעת במיעוט אור, ועתידה להתחדש באור גדול, במהרה בימינו. והעיקר הוא, להתרחק ולברוח מהטבעיות וגופניות, ומאומות העולם, בתכלית הריחוק, כי המה משוקעים מאוד רק בטבעיות ובתאוות גופנים, ולזה, המה מונים לשמש, כי השמש מרמז לטבעיות, כי כמו שנבראת באורה, כן הוא עתה כמאז, ולא נתמעט ולא נתרבה אורה כלל. וכדאיתא בספר 'קדושת לוי' על חנוכה ¹²⁸: 'שְׁמֶשׁ יָדַע מְבֹאֲאִי' ¹²⁹, פירוש, כי היא בבחינת חוק אחד, כאשר גזר לה השם יתברך בעת בריאתה, כן היא גם עתה, אבל הלבנה אינה כן, כי פעמים באה בארוכה, פעמים באה בקצרה ¹³⁰... ולכן, צריכים להתרחק מהם בתכלית הריחוק, אך לראות לגשת אל הקודש, להשתוקק לרצונו יתברך, ולידבק בעשר קדושות הרמוזים במשנה ¹³¹ - קדושת ארץ ישראל, קדושת הר הבית וההיכל...

¹²⁷ תהילים, ל' - ח'.

¹²⁸ ערך כללות ימים טובים.

¹²⁹ תהילים, קד' - יט'.

¹³⁰ ראש השנה, כד' ע"ב.

וזהו כוונת הפסוק ¹³², 'וַיִּנָּחַס בֶּן אֶלְעָזָר ... וַיִּקַּח לְמַח בְּיָדוֹ, הֵינֵנוּ, שִׁיצָא מִחוּץ לַדֶּרֶךְ הַטֶּבַע, וְדִיבַק אֶת עֲצָמוֹ בַּעֲשֵׂר קְדוּשׁוֹת, הַנִּזְכָּרִים לַעִיל, וְלִזֶּה, 'פִּינְחָס מֵלֵא בִּיּוֹד, לְרִמְזָא עַל עֲשֵׂר קְדוּשׁוֹת, הַנִּזְכָּרִים לַעִיל. וְלִזֶּה, כִּיּוֹנוֹ רַבּוּתֵנוּ ז"ל ¹³³, 'פִּינְחָס זֶה אֱלִיהוֹ, כִּי 'פִּינְחָס אֱלִיהוֹ, גִּימָטְרִיא עֲשֵׂר פַּעֲמִים שֵׁם הָעֵצָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ ¹³⁴, לְרִמְזָא, שִׁיצָא מִן הַטֶּבַע, וּמִסֵּר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא פָחַד וְלֹא זָע מִכָּל כַּד' אֵלָף שֶׁהָיָה בִּשְׁבָטוֹ שֶׁל שְׁמַעוֹן, וְחִבְטוֹן בִּקְרָקָע, לְרִמְזָא לָנוּ, שְׁצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִבְּחִינַת שֶׁמֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת טַבְעִיּוֹת. וְזֶה שֶׁאָמַר ¹³⁵, 'קַח אֶת כָּל רִאשֵׁי הָעָם, וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לַה' נֶגֶד הַשָּׁמַיִם, הֵינֵנוּ, שִׁיְהִיו מִתְנַגְּדִים, נֶגֶד בְּחִינַת שֶׁמֶשׁ, הֵינֵנוּ, לְהִתְרַחֵק מִהַטְבְּעִיּוֹת מִכָּל וְכָל. וְזֶה כוֹנֵת הַפְּסוּקִים ¹³⁶, 'פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן - הִשְׁיֵב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם, וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי. לָכֵן אָמַר, הִנְנִי נֹתֵן לָךְ אֶת בְּרִיתִי שְׁלָם' הֵינֵנוּ, שֶׁהִרְאָה לָהֶם, שְׁצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִבְּחִינַת חֲמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת טַבְעִיּוֹת, כְּאִמּוֹר לְמַעַלָּה, מִחֲמַת 'בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם', וְלֹא נִתְיָרָא כָּלָל,

¹³¹ מסכת כלים, פרק א' משנה ו'.

¹³² במדבר, כה' - ז'.

¹³³ "זוהר הקדוש", (חלק ב', דף קצ' ע"א).

¹³⁴ היינו:

המילים "פינחס אליהו", עולים בגימטריא למניין 260,

וכמניין 10 פעמים שם הוי"ה ברוך הוא.

¹³⁵ במדבר, כה' - ד'.

¹³⁶ במדבר, כה', יא' - יב'.

ומחמת זה, שב חרון אף ה' מישראל, 'ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן
אמר, הנני נתן לו את בריתי שלם'.

יהי רצון, שנזכה לבחינת הסתפקות, ולקבל עלינו לעשות רצון הבורא יתברך,
בשמחה. אמן כן יהי רצון".

ל. זאת תורת העוליה:

א. אף על פי, שהלבנה לא נהגה ב-"מידת הענווה", מכל מקום, תיקונה היה ב-
"מידת הענווה"¹³⁷.

ב. מכוח תיקונה, למדנו, את כוח ההתחדשות וההתגברות על הטבעים, אשר
בו השתבחו בני ישראל¹³⁸.

ג. מידה זו, היא מידתו של פינחס, אשר התגבר והתחדש ויציא מבחינת
הטבע¹³⁹.

ד. מכוח מידה זו, זכה פינחס, לעיבור נשמותיהם של האבות הקדושים, אשר
באו לסייע לו בעבודת הקודש¹⁴⁰.

ה. כמו כן, מכוח מידה זו, זכה פינחס, לתקן את עניין הנהגת יצחק אע"ה עם
בנו עשיו¹⁴¹.

ו. מידה זו, היא היא "נשמת חייהם וקיומם" של בני ישראל, וכפי שיתבאר
להלן:

מידה זו, מביאה את האדם לידי זכירת התורה הקדושה, וממילא, מביאתו לידי
"מעלת השלום"¹⁴².

¹³⁷ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

¹³⁸ וכמו שנתבאר לעיל באות ט'.

¹³⁹ וכמו שנתבאר לעיל באות ט'.

¹⁴⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ב'.

¹⁴¹ וכמו שנתבאר לעיל באות ג'.

¹⁴² וכמו שנתבאר לעיל באותיות ו'-ז'.

מידה זו, מפרישה את האדם מן הזנות, ומקרבת לו את שפע הפרנסה, ברוחניות
ובגשמיות ¹⁴³.

מידה זו, גורמת "חיות" לאדם, ומוציאתו מכל כוחות הטבעיים שבו ¹⁴⁴.

ז. על כן, מצווה זו, היא המצווה הראשונה בתורתנו הקדושה בכלל, וקודם
יציאתם של בני ישראל ממצרים בפרט, ובה היה ראוי לפתוח את התורה הקדושה
¹⁴⁵:

שכן, היא היא "נשמת חייהם וקיומם" של בני ישראל, וכמו שנתבאר לעיל.

וממילא אם כן:

כאשר נחלץ חושים במידה נשגבה זו, יקיים בנו הבורא ית"ש, את מאמר הכתוב
¹⁴⁶, "יְהִי עֹז לְעַמּוֹ יִתְּן, יְהִי עֹז לְעַמּוֹ יִתְּן, יְהִי עֹז לְעַמּוֹ יִתְּן, יְהִי עֹז לְעַמּוֹ יִתְּן."

וכעניין פינחס, אשר זכה ונאמר עליו ¹⁴⁷, "בְּרִיתִי הָיְתָה אֵתוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם".

יתן ה' יתברך, ונזכה לזה. אמן.

¹⁴³ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

¹⁴⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ט'.

¹⁴⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

¹⁴⁶ תהילים, כט' - יא'.

¹⁴⁷ מלאכי, ב' - ה'.

לרפוא"ש

הרב רפאל פנחס בן מרים רמו
רפאל מנחם בן רות רדואה
הרב יוסף בן רחל
חיים נתן צבי בן שרה
מרדכי בן רינה
מאיר בן נעמי
אליהו לוזון בן גד

~~~~~

שושנה סולטנה בת מרים
שרה בת סוליקא
דינה בת סוליקא
אסתר בת תמר
שרית בת גילה
פאני פרחח בת רחל

"וְצִתֵּיתִי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וְשֵׁם"

- הגה"ק רבי רפאל משה אלבאז בן רבי שמואל זיע"א
- הגה"צ רבי דוד מסעוד עובדיה בן אסתר זיע"א
- הגה"צ רבי חיים וואלקין בן צביה זיע"א
- הגה"צ רבי משה איבגי בן אסתר זיע"א
- רבי אברהם איבגי בר רחמה זצ"ל
- רבי שלום איבגי בר רחמה זצ"ל
- צורי (צורישדי) גניש ז"ל בן יולנדה תחי'
- אפרים (אפי) ביתן בן קונפיטה ז"ל
- משה חיון בר קוקה ז"ל
- דב לוסטרניק בר אביבה ז"ל

~~~

- הצדקת מזל טוב אלבאז (לבית סודרי) בת רבקה ע"ה
- הצדקת מרים רמו עובדיה בת אסתר ע"ה
- הצדקת ברוריה מויאל בת חוה ע"ה
- זוהרה פרץ (לבית כהן) בת רחל ע"ה
- מזל טוב סיגלר (לבית עובדיה) בת זוהרה ע"ה
- רחל עמוס (לבית מלכה) בת אסתרליה ע"ה
- רבקה סימוני ע"ה (לבית איבגי) בת הרבנית שרה שתחי'
- אליס חוה עישה לוי (לבית סיבוגי) בת גרסיה ע"ה
- אריקה ביננבאוס ע"ה (לבית פינקסוביץ) בת יוסף וברטה שיחי'
- חנה אילוז בת פרחא ע"ה
- איילה בת נעמי ע"ה

לעילוי נשמתם הטהורה

של הקדושים אשר נרצחו על קידוש ה'

בחג "שמחת-תורה" תשפ"ד